

MAGVETŐ

Költői
jelenlét 1986

HÍRADÁS AZ ÉV LÍRÁJÁRÓL

ALBERT ZSUZSA
BALLÓ LÁSZLÓ
BÍRÓ JÓZSEF
CSIKI LÁSZLÓ
CSORBA GYÖZŐ
DOBOZI ESZTER
ERDÉLYI SÁNDOR
FODOR ÁKOS
GARACZI LÁSZLÓ
GREGUSS SÁNDOR
HEGYI GYULA
IMRE FLÓRA
ISZLAI ZOLTÁN
KÁLNOKY LÁSZLÓ
KÁROLYI AMY
KENÉZ FERENC
KESZTHELYI REZSŐ
KUKORELLY ENDRE
NAGY GÁSPÁR
NEMES NAGY ÁGNES
ORBÁN OTTÓ
PARTI NAGY LAJOS
PINCZÉSI JUDIT
RÁKOS SÁNDOR
SUMONYI ZOLTÁN
SZÉCSI MARGIT
SZEPESI ATTILA
VÉSZI ENDRE
VIDOR MIKLÓS
VITÓ ZOLTÁN

40,—

A másodízben megjelenő antológia elsődleges célja továbbra is élő költészetünk, s ezen belül is a Magvető költőinek népszerűsítése. A tárgyévben kiadásra kerülő versesköteteinkből közöl egy igényes válogatást, szerzőnként mintegy 100–250 sornyi terjedelemben. Az előző évihez képest a költők többségükben kicserélődtek, de az induló fiatalok és az idősebbek, itthoniak és a határainkon túl élők, az elismert nagyok és a kevésbé ismertek ezúttal is együtt, egymás mellett szerepelnek benne.

MAGVETŐ

Költői jelenlét 1986

HÍRADÁS AZ ÉV LÍRÁJÁRÓL

Válogatta és szerkesztette
PARANCS JÁNOS

© Magvető Könyvkiadó, 1986

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

Felelős kiadó Kardos György

Szedte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem (868203/08)
Dabasi Nyomda 85-2495. Budapest–Dabas, 1986
Felelős vezető. Bálint Csaba igazgató · Felelős szer-
kesztő Hegedős Mária · Műszaki vezető Sebestyén
Lajos · A kötetet Horváth Péter tervezte · Kiad-
ványszám 8046 · Megjelent 16,2 (A5) ív terjedelem-
ben, Times betűtípusból szedve · MA 5026

ISBN 963 14 0847 7

Az antológia költői

A szerzők születési évük sorrendjében s ezen belül betűrendben szerepelnek az antológiában. A versek előtt közöljük új kötetük címét és jellegét. A korábbi verseskötetek, illetve az elhunytak esetében az életükben megjelentek adatait itt adjuk meg.

ALBERT ZSUZSA (1932)
A csönd margójára (1974)
Árgirus jelenései (1981)

BALLÓ LÁSZLÓ (1953)

BÍRÓ JÓZSEF (1951)

CSIKI LÁSZLÓ (1944)
Esőt-kaszáló (1968)
Kellékek (1972)
Szombat. A bűvár hazamegy (1977)

CSORBA GYŐZŐ (1916)
Mozdulatlanság (1938)
A híd panasza (1943)
Szabadulás (1947)
Ocsúdó évek (Önéletrajzi költemény
1955)

A szó ünnepe (1959)
Séta és meditáció (1965)
Lélek és ősz (1968)
A lélek évszakai (Válogatott versek
1970)

Időjáték (1972)
Anabázis (1974)
Március (1975)
Észrevételek (1976)
Összegyűjtött versek (1978)
Válogatott versek (1980)
A világ küszöbei (1981)
Ritmus, rend, zene (1981)

Simeon tünődése (1983)
Görbül az idő (1985)

DOBOZI ESZTER (1956)

ERDÉLYI SÁNDOR (1949)

FODOR ÁKOS (1945)
Kettőspont (1978)
Idéző jelek (1979)
Hasadó anyag (1982)

GARACZI LÁSZLÓ (1956)

GREGUSS SÁNDOR (1954)
A kerítés roncsai (1982)

HEGYI GYULA (1951)
Európai földalatti (1980)

IMRE FLÓRA (1961)

ISZLAI ZOLTÁN (1933)
Lármafa (1970)
Amíg vagyunk (1975)

KÁLNOKY LÁSZLÓ (1912–1985)
Az árnyak kertje (1939)
Lázás csillagon (1957)
Lángok árnyékában (1970)
Letépett álarcok (Válogatott versek
1972)

Farsang utóján (1977)
A szemtanú (Válogatott versek. 1979)
Összegyűjtött versek (1980)
Egy hiéna utóélete és más történetek
(1981)
Az üvegkalap (1982)
Bálnák a parton (1983)
Egy mítosz születése (1985)

KÁROLYI AMY (1909)
Szegezzetek a földhöz csillagok (1947)
Holdistennő (1957)
A harmadik ház (1965)
Anti-mennysors (1969)
-talan, -telen (1972)
Pakli kártya (1974)
Kulcslyuk-líra (1977)
A nyúl feje (1979)
Vers és napló (1981)
Nincs út Avilába (1982)

KENÉZ FERENC (1944)
Fekete hanglemezek (1968)
Ólomtánc (1970)
Homok a bőröndben (1972)
Az átvilágított földgömb (1975)
Vigyázzállásból fejállásba (1978)
XYZ Három vers (1981)

KESZTHELYI REZSŐ (1933)
Vonalak kertje (1969)

KUKORELLY ENDRE (1951)
A valóság édessége (1984)

NAGY GÁSPÁR (1949)
Koronatűz (1975)
Halántékdob (1978)
Földi pörök (1982)

NEMES NAGY ÁGNES (1922)
Kettős világban (1946)
Szárzavillám (Versek és
műfordítások 1957)

Napforduló (1967)
A lovak és az angyalok (Válogatott
versek 1969)
Között (Összegyűjtött versek 1981)

ORBÁN OTTÓ (1936)
Fekete ünnep (1960)
A teremtés napja (1963)
Búcsú Betlehemtől (1967)
A föltámadás elmarad (1971)
Emberáldozat (1973)
Szegénynek lenni (Válogatott versek
1974)

Távlat a történehez (1976)
A világ teremtése és egyéb
badarságok (1977)
A visszacsavart láng (1979)
Az alvó vulkán (1981)
Helyzetünk az óceánon (Versregény
1983)
Szép nyári nap, a párkák szótlanul
figyelnek (1984)
A mesterségről (1984)

PARTI NAGY LAJOS (1953)
Angyalstop (1982)

PINCZÉSI JUDIT (1951–1982)
Szelidített tenger (1977)
Kehely (1980)
Lombja van a csöndnek (1982)

RÁKOS SÁNDOR (1921)
Az eb válaszol (1949)
Férfikor (1952)
A tűz udvarában (1957)
Szegények vonulása (Versek,
műfordítások 1959)
Fák, viharban (Válogatott versek
1962, 1963)
Táguló körök (1965)
Kiáltásnyi csönd (1969)
Meztelen arc (1971)
Az emlék jelene (1973)

Harc a madárral (Válogatott versek
1980)
Ellenpontok (Válogatott versek
1980)
Társasmonológ (1982)
A tűz kérése (Egybegyűjtött versek
1984)

Gilgames (Ékirásos akkád eposzok
1960, 1966, 1973, 1985)
Agyagtáblák üzenete (Ékirásos akkád
líra 1963, 1966, 1973, 1985)
Táncol a hullámsapkás tenger
(Óceánia népeinek költészete 1976,
1986)

SUMONYI ZOLTÁN (1942)
Spártai suhanc (1967)
Teli rózsával, plakáttal (1973)
A portré kiegészül (1977)
Pázmány (Verses dráma 1979)
Pesten még nyár van (1983)
Magyar Messiások (Versek drámák
1984)

SZÉCSI MARGIT (1928)
Március (1955)
Angyalok strandja (1956)
Páva a tűzfalon (1958)
A trombitákat összesöprik (1965)
Új heraldika (1967)
A Nagy Virágvágó Gép (1969)
A Madaras Mérleg (1972)
Szent Búborék (1974)
Birodalom (1976)
Mit viszel, folyó? (1978)
A Rózsaszínű Dzsip (1982)
Költő a Holdban (Összegyűjtött
versek 1984)

SZEPESI ATTILA (1942)
Az üveg árnyéka (1970)
Hegedősének (1973)
Az éjszakára (1979)
Pitypang-királyfi (1980)
Sorstalan énekek (1982)
Harangtemető (1985)

VÉSZI ENDRE (1916)
Végy oltalmadba (1935)
Ünnepontó (1936)
A fekete rév (1944)
Boldog grafikon (1950)
Csillagtérkép (Régi és új versek
1934–1956, 1956)

Fohász szigorúságért (1961)
Arckép ezer tükörben (1964)
A varázsló kalapjában (1967)
Visszapillantás a jelenbe (1969)
Jövő teleim emléke (1972)
A teljesség ígézetében (Összegyűjtött
versek 1974)
Titokzatos párhuzamok (1977)
Farsangi király (1979)
Értünk is fussatok paripák (1981)
Hattyú az udvar fölött (Válogatott
versek 1936–1981, 1983)

VIDOR MIKLÓS (1923)
Fölszáll a kód (1942)
Határon (1947)
Magánbeszéd (1957)
Lakatlan évszak (1966)

VITÓ ZOLTÁN (1940)

Tartalom

KÁROLYI AMY (1909)

A szobrok elindulnak

Mikor a szobrok elindulnak	7
Vidéki tér	7
Álom és költészet	8
Szegények	10
Hályog nélkül	11
R-falvak	11
Mit szól	12
Közönség	13
Posthumus	13
Leporello	14
Várakozás	15

KÁLNOKY LÁSZLÓ (1912–1985)

Hőstettek az ülőkádban

A színtelenség fövenyén	17
A fagyaltárus zsoltárai	18
Tengerbe dobott zongorák	20
Századvég	21
Kifakadás	23

CSORBA GYÖZŐ (1916)

Vissza Ithakába

Simeon tűnődése	27
Ekkora vénségben	28

Csak az segít	29
Költők, fiatalok	29
Hat napja	31
Előre-hátra	31
Istenről, öregedőben	32
Inkább biztató	34

VÉSZI ENDRE (1916)

Hány perc a nyár

Szentendrei mágia	37
Arany és fekete	38
Prognózis nélkül	39
Az egyszeri csodát	39
Addig legalább	41
Mitológia 1949	42
Hologram	43
Mérleg	43

RÁKOS SÁNDOR (1921)

Többedmagam

Hamlet – egy másik tragédiában	47
Két apokrif a kegyes/kegyetlen őrző istenről 1–2.	49
A hang	51
Hétköznapi fejfájós kis ügyeink (Részletek)	51

NEMES NAGY ÁGNES (1922)

A Föld emlékei

Éjszakai tölgyfa	57
Az alvó lovasok	58
A látvány	59

Az utca arányai	60
Egy táviróoszlopra	62
Hó I–III.	63
Lement a nap	64

VIDOR MIKLÓS (1923)

A viszontlátás

Földnélküli János	67
Téli tűzgyújtás	67
Getsemáné	68
A túlélő	69
1945 január	70
Rabszolga	71
Őszi napáldozat	72

SZÉCSI MARGIT (1928)

A Betlehem-blues

A Betlehem-blues	75
------------------------	----

ALBERT ZSUZSA (1932)

Az éjszakai lakó

Farsangi tánc	83
Az aranyhörcsög balladája	84
Örökélet	84
Koszorú Balázsnek	85
Óda a szélhez	87

ISZLAI ZOLTÁN (1933)

Pontatlan időjelzés

Elragadtatások	89
Hotel és gyertyatartóm	89
A kénytelen remény	90
Föld	91
Hű dal	91
Visszatérésemre	93

KESZTHELYI REZSŐ (1933)

Katalekták

Levéltervezet Per Bengtssonnak	97
Ne tagadd ki otthonodból a halált	99
a csiga születése	101
a csiga emléke	102

ORBÁN OTTÓ (1936)

Összegyűjtött versek

A költő körülírja mesterségét	105
A köztársaság	106
A föltámadásról jelentjük 1-3.	107
<i>Sárkányvér</i> (Részletek)	
A tűzfújó bika	109
Éjfél	109
Magyarság	110
Az utolsó nyár	110
Betegségemre	111
A teljes élet	112

VITÓ ZOLTÁN (1940)

Szegletkő

Csak annak hiszek	115
Szeptemberi fohász	115
Ikarusz	116
Félálom s ébredés közt	117
Szegletkő	117

SUMONYI ZOLTÁN (1942)

A trójaiaknak

Rimay köszönti az 1615-ös újesztendőt	121
Nyírségi utazásunk	122
Egy tátrai éjszaka	124
Ézsaú	126

SZEPESI ATTILA (1942)

Farsang bolondja

Proféta	129
Szent László-herma	130
Ördögibiblia 1-7.	131
Egy barlangkolostorban	133
Egy dagerrotípiára	134
Farsang bolondja	134

CSIKI LÁSZLÓ (1944)

Kísértethajók

Újraszülőföld	137
Versvers	138
Ne szeress engem... ..	139

Az egyetlen kiút...	140
Látogatás	141
Kísértethajó	143

KENÉZ FERENC (1944)
Lovak a virágoskertben

Bennem síró	147
Mi lesz veled	148
Döbbsenten bámulunk a mosógépbe	150
Valamilyen földrészek	151
Jégkirálynő	153

FODOR ÁKOS (1945)
Jazz

Ámulat	157
Határok	157
Alapszabályok	158
Bizonyos érettkori remekművek szelíd lázadása	158
Hommage	158
Haiku-rondó	159
Egy hálaadás	159
Csak ez	160
Egy Pilinszky-dallam	160
Ima	161
Szavak	161
Por, idő	161
Boldogság	161
Most már	162
Jelentés-vázlat a jelenidőről	162

ERDÉLYI SÁNDOR (1949)
Tisztaság (Új Termés)

Egy vasárnap este	165
Állatsors	166
A halász öröme	168
Miért e rettegés	169

NAGY GÁSPÁR (1949)
Kibiztosított beszéd

Állsz a hózuhanyban	173
Nyári ki(be)számoló 1–5.	174
Még boldog és alszik	175
Kis utazás	176
10 év	177
Halálon túl	177
Panaszfal	178

BÍRÓ JÓZSEF (1951)
Térérzés (Új Termés)

Kijelentőmondatok fényárny-játéka	181
Betegágyánál	181
Mese	183
Harangjáték	184
Katonatemető	185

HEGYI GYÚLA (1951)
Vattacukrot lenne szép kapni a kijáratnál

Csak egyszerően	187
És az utcaseprők	187

Vidéki Magyarország	188
Este a bevásárlóközpontban	189
Béke	189
A tér	190
Műegyetem	190
Budapest gyermekei	191
Áttűnni	192
Visszavont ajándék	192

KUKORELLY ENDRE (1951)

Manière

Kis hajlandó	195
Tizennégy Budapest-sor	195
Mű-dalok	196
Nem egészen úgy van mint a falvédőn	198
Mozgása lelassul	199

PINCZÉSI JUDIT (1951–1982)

Láng volt az élet

Korona	203
Aztán	203
Az első ember	204
Költő és közönsége	205
Ha verset írtam	206
Védelem	206
Az egyedüllét hava	207
Emlékmű	207
Tér	208
Faragja ki	208
Elfújít, el ám a játszai szél	209

BALLÓ LÁSZLÓ (1953)

Kvázi (Új Termés)

Kvázi	211
Waldenné	212
A következő április	213
Pillanat	213
J., rezdületlen	213
Ma Bohème – II.	214
Perpetuum nobile	215
Akció	215

GREGUSS SÁNDOR (1954)

Árnyékbirodalom

éden	217
Személyes névmás	219
Az ifjú Munefusa búcsúja Sengin mestertől	220
Motívum	222
Vacsora, szabadban	222

PARTI NAGY LAJOS (1954)

Csuklógyakorlat

szivar gyúl	225
hars	225
csasztus	226
földközeli	226
doboz	227
melasz	228
Diletták (politur)	229

DOBOZI ESZTER (1956)

Az egy (Új Termés)

Fölcserélt személyragok	233
két hangra	234
fotográfia	235
Út s idő	236

GARACZI LÁSZLÓ (1956)

*A terület visszafoglalása
a madaraktól (Új Termés)*

Karton	239
Idők (Times)	239
Az anyémmel nem lehet	240
Kremencsova 11.	240
Elbánok a medvékkel	241
Le sacre du Printemps	241
Ottó meglesz	242
Akik jelen vannak	243
Az utolsó mozielőadás	243
Rovarok	244
A kentaur	244

ÍMRE FLÓRA (1961)

Az Akropoliszra néző terasz (Új Termés)

A gömb	247
Passió	247
Bergerette	248
Delphoi	248
Szecessziós	249
Sanzon	250

Gyerekkorom	251
Úgy vonulnak	252
A kapu	252
A bástyasétányon	253

AZ ANTOLOGIA KÖLTŐI	255
---------------------------	-----

CSORBA GYŐZŐ
Vissza Ithakába

Simeon tünődése

Én Simeon kin rajta volt a Lélek
s talán még rajta van
ki várta a vigasztalást
s ma is várja de folyton horgadóbban
mert harapás rágás helyett
eljő lassan a csámcsogás kora
mert a nemző ágyék helyett
eljő lassan a férfi szégyene
mert a körülmetszett szavak helyett
eljő lassan az ázott motyogás
én Simeon még meg-megpróbálom karom
emelgetek ezt-azt és figyelem magam:
tudnám-e majd...

De mind gyanúsabb
a készülő kéz: megbírná-e még
a gyermeket? Gyanús a boldog
áldásra ünnepi szavakra rendelt
száj: képes lesz-e még kinyílni és
hazugság nélkül szepet mondani?

Vagy hát az is lehet
hogy itt járt már a gyermek s nem volt rá szemem
nem is sejtettem hol mikor milyen
külsőben formában kinek minek
a képiben esetleg egy órányi vagy
egyetlen percnyi gömb-teljességeként vagy egy
vers verssor kéz szem öl kölyök mezében
itt járt s nem ismertem föl ostobán?

Ki kérte az ígéretet? Én nem de az
anélkül is mindenkinek kiosztatik
csak a folyton nagyobb-nak-várt miatt
könnyű a tévedés most már tudom

Az ablaknál ülök Nehéz tavasz
Kincseket mutat mégis a világ
Remegés bélel hűs kételkedés
Én Simeon előre s hátra nézek
és kétfelé tanácstalan vagyok...

Ekkora vénségben

Ekkora vénségben ha már nem is magos
hegycsúcsról legalább kis dombról illenék
nézmem a síki élet mozdulásait
csak szememmel keveredvén beléjük
merthát szaguk s hangjuk föl úgyse juthat
s tanulságokkal telve alkalmazni csak
vagy fölismerni tettenérni értően
a jólismert törvényeket örvideni
pontos és szép valóságuk rendjének
hisz megadatott lassan szinte végeig
járnom az általában lehető utat –
s ekkora vénségben bizony nem illenék
félnotásan krajcáros zavarokba
bonyolódnom amelyeket külön-különb
uracskák ugrató hoppszái keltenek
nem illenék olcsó győzelmek ál-dicsek
fény-hajhászó kis pulijává züllennem
méltó méltóság kéne inkább példának
megörzendő önérdékemben legfőképp
hogy végül is ne kényszerüljek csődömben
magam magamtól is elundorodni

Csak az segít

Az alázat, itt már csak az segít. –
Látván a testnek gyöngeségeit
s a lélekéit, s hogy a hírhedett
akarát, mint megrugdalt eb, remeg,
s ha olykor-olykor fölbuzdulva még,
fogcsattogtatva mutatná inyét,
s előrohanna, hogy rendet tegyen
az elkanászzkodó népségeken:
(képzelet, érzés, szív, izgága vágy:
komédiások és komédiák),
hamarján észre fogja venni, hogy
nevetség lett a szörnyű, régi fog,
s dühöngésére, bármilyen komoly,
a válasz egy-egy elnéző mosoly,
– fölismeri akkor, nincs másra mód,
mint elfogadni a sovány valót,
s kinyitni önszántából tenyerét,
lebbenjenek csak pillangói szét,
s legyen csak úgy, ahogy van, és lehet,
s a még nagyobb szégyen kímélje meg.

Költők, fiatalok

Öcséim drága öcséim költők fiatalok
kiábrándítsalak? én rosszat nem akarok

én nem akarok rosszat de ne kérdezzetek
ne kérdezzétek hogy s mint látom a költészetet

mondtam igen hajdanta én is nagy szavakat
hogy így meg úgy hogy szentség nincs más a nap alatt

hogy életem egyetlen tartalma célja ügye
hogy azért van hogy az embert magasabbra vigye

hogy nincs alku hogy érte semmi se drága hogy...
– miként ti gondoljátok költők fiatalok

nyilván kijelölve napom már mire nem jön éjszaka
vagy éjszakám amelynek nem pirkad hajnala

ha valamikor hát most köntörfalazni tilos
(bár ahogy mondják: mindent eltűr a papiros)

vagyis: csak írtam írtam s a szavak szerkezetek
a vers rámkényszerített mindig egy s más szerepet

s ha új lett készen: – újra, ha sok-sok – mind az egész
gyümölcseként termett egy kancsal viselkedés

esetleg félig kancsal vagy negyedig ötödig az
az arány mindegy az a fontos hogy valamiképp nem igaz

öcséim drága öcséim költők fiatalok
ringyók a szavak befűzni ne hagyjátok magatok

úgy se hogy mint a bogáncsok rátok ragadjanak
vagy szándékotok ellen valami mást mondjanak

úgy se hogy ami végül mindebből megszületik
az dirigálja az embert az embert bennetek itt

legyen példátok inkább a rendes szívdobogás
ami egyszerű tiszta nem szól bele álca fogás

persze a költészet szent mást nem vallok ma se még
de úgy ahogyan szent az ember a föld meg az ég

sokat tanultam idáig s lám ennyit tudok ha tudok
öcséim drága öcséim költők fiatalok

Hat napja

Ujjaim közé fogva arcom állam
töpregek az életen és halálon
hogy az ilyen hús s az efféle bőr itt
hat napja holt bátyámon mint gyűrődik
s az ő keze ha arcára tapadna
tán bőre már kezében is maradna
vagy hát... ha rátapadna akkor élne
s hasonló nem történe semmi véle
de hát halott ő s gyúrva állam arcom
csak gyászolom szegényt míg el nem alszom

Előre-hátra

Ha visszafelé úgyis rossz úgyis rossz ha előre
Görbül a föld az idő szintén fut a szem üres levegőbe
Tegnap egy fontos (fontos? fontos?) levelem érkezett
holnap ünnep lesz hívja föl rá figyelmem az emlékezet
Egyik se nagyon érdemel szót – de a ma az igen
az összegző s új alapot rakó buzgóság perceiben
A percek a percek az idő útjának zúzaléka

ha ők lazák becsúszik könnyen a láb a szakadékba
Különben is: a folytonos előre-hátra-fordulások
úgy meggyötörnek mint afféle testi tatárdulások
s az *akkor még* vagy az *akkor már* két távoli idegen ikre
múltból jövőből végül is esik egyazon gödörbe
Barátaim tudjátok-e hogy az idő nekem nagyon fáj
hogy nagyobbat nem ismerek ennél a fájdalomnál
hogy az időről hallani sőt rágondolni sem akarok
(ostoba strucc hiszen velőmíg bennem van én meg benne
vagyok)

S a percek is... határaik között maradni éppúgy képtelenség
hisz egyetlen perc is lehet kettős irányú végtelenség
amelynek tágassága oly roppant szűk hogy összemorzsol
Barátaim előbb-utóbb tudom hogy a halál kisorsol
nézzétek el ha tán olyannak látszom mint egy oktalan állat
sajdítóan iparkodom az is legyek ami a látszat:
belőlem az idő (úgy! úgy!) még nyomaiban is kivesszen
kívül meg? – föld barom növény ahogyan őket úgy vezessen

Istenről, öregedőben

Hogyha ezerszer öregebb is,
én se vagyok gyerek,
tárgyalhatnánk egymással végre úgy,
mint felnőtt emberek.

Ő nyilván sokkalta tudósabb,
számára több dolog
természetes, sőt túl-túl szimpla is tán,
ami nekem titok.

Bár így, romlandó testben élni,
alázva, dicstelen,
hogy mit jelent, azt nála én
közelebbről ismerem.

Még akkor is, ha sorsot, álmat
rám (ránk) ő rendel, oszt,
de a saját lábán a cifra úton
ő végig nem tapos.

Nagyrészt megtettem már a dolgom,
hátra kevés maradt;
hogy felnőttként kezeljen, arra
eljött a pillanat.

Szeretnék mellé ülni csöndben,
megérinteni is,
elmondani gondot és örömet,
a nagyot is, kicsit is.

Hogy ő tud róluk? Jó, de fontos,
hogy meghallgassanak,
beszélhessek, kiönthessem a szívem:
sok benne a salak.

S vitatkozhassak is, ha úgy jön,
s tévedjen néha ő,
lássa be, hogy ő is lehet hibás, ha
belőlem dudva nő.

Örömmel tennék mint kölyök még,
midőn aggálytalan
ölébe bújtam, s elnyúltam vidáman,
és rábízta magam.

Most szégyellném ezt: némiképpen
mi egyenlők vagyunk,
hozzánk – ó jaj! – az méltó csak, ha így-úgy
el-eltárgyalgatunk.

Inkább biztató

A kísérőjelenségek mások a lényeg ugyanaz
nem az első nem az első ki tudja hányadik
egyszer csak megmozdul valami szilárd
egyszer csak két lábnyom amit ha addig
összecsúsztattak volna milliméter
pontossággal elfödte volna egymást
két lábnyom viszonya bomolni kezd
előbb csupán ütemben hosszúságban
aztán egymástól távolságban is
tehát irányuk mint a „V” két szára lesz
visszhangos üresség nyílik mindenfelől
az agy elfelejti az egyszeregyet
s a fekete s fehér között a különbség kisebbedik
Nem az első kész járatokba ömlik a nehéz üröm
a mell izmainak ismétlődés a terhelés
megszelídülnek újra a buszok és teherautók
segítséget ígérnek gyógyulást
az utolsó pillanatban lép csak előlük el a láb
Az elme érti hogy megint nem érti
okot kutat s biztos hogy nem talál okot

gyakran marad nyitva a szem éjente s nézi a plafont
s hogy vörösség rámázza be reggel mutatja a tükör
Nem az első szomorú lenne hát hogy újra hogy megint
nyomorúság veszteség megverettetés
de nem szomorú lámcsak inkább biztató
hisz aki így bír még érezni akiben
ily éles kín képes teremni még
erősen él az és kíván is élni ha nem tudja is

NEMES NAGY ÁGNES

A Föld emlékei

A most induló életműsorozat első kötetében a Kossuth-díjas szerző összegyűjtött verseit, több mint negyven év költői termését adja közre.

Nemes Nagy Ágnes köztudottan és elismerten napjaink egyik legnagyobb költője. Indulása a második világháború időszakára esik, ám igazi kibontakozását csak a felszabadulást követő években, az újrakezdés komoly önvizsgálatot, de szellemi nyitottságot és termékeny erjedést is hozó korszakában érte el. „Szigorúság és lobogás, szenvedély és értelem, valóság és elvontság, élet és filozófia tartják fenn e líra feszültségét” – szögezte le első, *Kettős világban* című kötetéről szólva Vas István, máig érvényesen meghatározva ezzel Nemes Nagy Ágnes költői világának legjellemzőbb vonásait. A kényszerű hallgatás idején, majd a következő évtizedek során aztán tovább mélyült és gazdagodott ez a világ, és vált fokozatosan nagy hatású, jelentős költészetté.

SZÉCSI MARGIT

A Betlehem-blues

Új kötetében eddigi lírájának folytatója, de egyben újítója is Szécsi Margit. Szinte átfogó, egyetemes mondandója lett e verseskönyvének az illúzióbojtos. „Le az illúzióval – magunkat se tudtuk megváltani” – írja nyomatékkal. „Hitünk a dal, energiánk a bánat” – hirdeti, s így társul az illúzióbojtos szemléletéhez uralkodó tónusként az olvasó lelkületét egészében felbolydító elégikus szomorúság. A poéta nem adja fel a költői elhivatottság hitét és elrendeltségét, de „lélekké rokkant katona”-ként veszi tudomásul a körülményeiben, lehetőségeiben megváltozott, átalakult világot. Kassák Lajos és Nagy László örökségéhez igazodó kemény, szigorú lírai alkatának aszketikus hangvétele nemcsak töretlen maradt, hanem minden eddiginél erősebbé vált.

Keserű, de éppen keserűségében szép és felemelő ez a kötet. Nem a feladás, nem a lefegyverzés dominál benne, hanem a kimondás tisztessége, ereje.